

NGO FORUMs kommentarer til Udenrigsministeriets konceptnote om Civilsamfundspolitikken.

Udenrigspolitisk Udvalgs møde 10.9 2013.

NGO FORUMs dialoggruppe har læst og diskuteret Udenrigsministeriets konceptnote for udmøntningen af civilsamfundspolitikken. Vi finder, at konceptnoten er et godt grundlag for den videre diskussion og vil i denne note koncentrere os om følgende hovedpunkter.

1. En civilsamfundspolitik, der gælder for alle involverede aktører. Vi er stærke støtter af ideen om at få en politik der er "gældende for alle typer af udviklingssamarbejde", da dette har været en af udfordringerne ved den hidtidige strategi. Politikken må klargøre hvordan denne intention gøres til virkelighed, eftersom man havde den samme intention i den tidligere strategi, da den blev formuleret og godkendt. Hvilke mekanismer og værktøjer vil blive taget i brug for at sikre en sådan udmøntning?
2. Civilsamfundets rolle skal klargøres for alle fire prioritetsområder i strategien "Retten til et bedre Liv." Den nye politik skal, som det formuleres i konceptnoten, fremkomme med retningslinjer for hvorledes civilsamfundet involveres i alle fire prioritetsområder i "Retten til et bedre Liv" (Menneskerettigheder og demokrati, grøn vækst, social fremgang og stabilitet og beskyttelse). I konceptnoten er det indtil nu hovedsageligt inden for menneskerettigheder og demokrati-området at civilsamfundet er inkluderet. Civilsamfundet har vigtige roller at spille indenfor alle fire prioritetsområder, og NGO FORUM ser frem til dialogen om dette, ikke mindst fordi en menneskerettighedsbaseret tilgang er grundlaget for 'Retten til et bedre liv' og dermed den prisme igennem hvilken indsatsene skal analyseres, både i mere velfungerende og i skrøbelige stater og situationer.
3. En ny overordnet målsætning for civilsamfundspolitikken. Accepten af civilsamfundets forskellige roller i udviklingsprocessen bevirker at man er nødt til at reformulere den overordnede målsætning for civilsamfundspolitikken. Formuleringen, som den står i konceptpapiret, finder vi er for snæver, fordi civilsamfundet som nævnt har vigtige roller og skaber resultater for de fattige indenfor alle fire prioritetsområder. Et foreløbigt bud på en formulering for målsætningen for den kommende civilsamfundspolitik kunne være: "Formålet med den danske civilsamfundspolitik er at gøre det civile samfund i udviklingslandene i stand til at opnå det nødvendige råderum til at bekæmpe fattigdom og ulighed og kæmpe for social sammenhængskraft og bæredygtig udvikling samt at tacklere regionale og globale dagsordner, der har betydning for den globale kamp mod fattigdom og ulighed. Politiken skal bidrage til et dynamisk, pluralistisk og kompetent civilsamfund og sikre, at civilsamfundet arbejder ud fra en menneskerettighedsbaseret tilgang, på en måde der tjener deres respektive baglandes interesser på en ansvarlig og transparent måde."
4. Et stærkt civilsamfund er en uomgængelig del af ethvert demokratisk system, og er en målsætning i sig selv. Vi er glade for at konceptnoten explicit refererer til EU's seneste udmeldinger omkring civilsamfundets rolle. Vi mener det er vigtigt at civilsamfundspolitikken bygger på den analyse, som EU's position hviler på, og som kvalificerer hvordan et styrket civilsamfund er en vigtig målsætning i sig selv, fordi det fremmer pluralisme, bidrager til større effektivitet i udviklingspolitikken,

- og er med til at sikre en mere lige og bæredygtig udvikling og en mere inklusiv vækst. Ligesom civilsamfundet er vigtigt ved fredsskabelsesprocesser og konfliktforebyggelse.
5. Det er vigtigt at bevare en række forskellige støttemodaliteter for at styrke diversiteten. Vi er tilfredse med konceptnotens understregning af vigtigheden af at "bevare og videreudvikle" en række forskellige støttemodaliteter, både for civilsamfundet i nord, i syd og internationalt. Vi vil gerne støtte op om at sådanne støttemodaliteter tager omhyggeligt hensyn til den lokale kontekst, og at der bliver en indbygget fleksibilitet, der sikrer, at man styrker koblinger mellem lokale, nationale og internationale niveauer, alt imens man bevarer et stærkt fokus på partnerorganisationernes professionalisme og repræsentativitet. Fattigdom er ikke længere et fænomen, der hovedsageligt forekommer i de fattigste lande, og klimaforandringer, udtømning af vitale ressourcer, skatteunddragelse, skattely, nye former for organisering m.v. nødvendiggør nytænkning for at sikre effektive koblinger mellem det lokale og globale niveau.
 6. Det globale civilsamfund oplever en begrænsning i sit politiske råderum i disse år, som politikken skal imødegå. Politikken skal således anvises hvordan man på den mest hensigtsmæssige måde skaber en socialt bæredygtig grobund for civilsamfundets virke. Dette indebærer formuleringen af kontekstspecifikke former for intervention, der tager hensyn til skrøbelige situationer, samt indskrænket og ændret råderum for civilsamfundets virke, alt sammen faktorer, der vanskeliggør civilsamfundets aktiviteter.
 7. Folkelig opbakning. Den folkelige opbakning til udviklingsbistanden er i Danmark under pres, ikke mindst på grund af nedskæringer i ressourcerne til folkelig oplysning og kampagner. Det er derfor vigtigt at politikken tager et klart standpunkt for at sikre det danske civilsamfunds rolle i at sikre en bred folkelig opbakning og et folkeligt engagement i udviklingsarbejdet, og at politikken medvirker til at sikre de fornødne ressourcer dertil.

NGO FORUMs dialoggruppe.

Vagn Berthelsen, formand for NGO Forum (IBIS), Frans Mikael Jansen (MS Action Aid), Helene Horsbrugh (DUF), Jann Sjørnsen (CARITAS), Mikkel Balslev (Red Barnet), Dorte Busch (Røde Kors), Lars Udsholt (Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling), Henrik Stubkjær (Folkekirkens Nødhjælp), Jeef Bech (CISU), Rolf Hernø (CARE DK).